

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

לינק לקובץ: [לחץ כאן](#)

תוכנית: יומן השבוע
תאריך: 11/03/2017
שעה: 10:37:28
רשת: רשת ב

כותרת: פינת הספרים. זוהר שביט - אוניברסיטת תל אביב. גידי מופסן הצרפתי לרגל

רון נשיאל: פינת הספרים. זוהר שביט אוניברסיטת תל אביב, שלום.

זוהר שביט: שלום. חג שמח.

רון נשיאל: חג שמח. היום אנחנו מדברים על אמן הסיפור הקצר, בן המאה ה-19 גי דה מופסן הצרפתי, לרגל אסופה חדשה בעברית 'יופי שאין לו תכלית' בהוצאת פן וידיעות אחרונות ובתרגמה של רמה איילון. הסיפור הראשון בקובץ הזה ואולי המרשים ביותר הוא הנובלה כדור שומן. אבל בני דורי, זוהר, את יודעת, זוכרים בעיקר את המחרוזת.

זוהר שביט: בדיוק. רציתי לשאול אותך אם אתה זוכר את סיפור המחרוזת.

רון נשיאל: מה זאת אומרת, זה היה קריאת חובה בשיעורי הספרות בבית הספר. את יודעת מה, קראתי את זה השבוע ולא

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

משנה כמה פעמים אתה תקרא את הסיפור הזה, הוא עדיין קורע לב . פשוט, אבל אפקטיבי להפליא.

זוהר שביט: בדיוק ככה. אתה יודע, אני גם קראתי אותו בתיכון, אחר כך גם לימדתי אותו באוניברסיטה. כשקיבלתי את הקובץ הנהדר הזה, אז אמרתי לעצמי: עוד פעם סיפור המחרוזת? אבל בדיוק חוויתי את החוויה שלך. אני קראתי אותו עוד פעם בשקיקה, כי אני חושבת שהוא עדיין נשאר אחד מסיפורי הפוענטה הכי טובים והכי משמעותיים. העוצמה שלו כמו רוב הסיפורים של מופסן, נמצאת בפשטות שלו. העלילה חסרת מורכבות בכלל ובכל זאת היא מעוררת המון מחשבה ואהדה. באיזה שלב, מופסן אומר, במבע משולב כמו שלימדו אותנו, אומר... מה היה עולה בגורלה אילולא איבדה את המחרוזת ההיא, מי יודע מי יודע, החיים הם כל כך חד פעמיים ו.. החיים. אני חושבת שבאמת הסיפור הזה..

רון נשיאל : את יודעת, במילים האלה אני חושב שהוא גם מתכוון לעצמו.

זוהר שביט: כן.

רון נשיאל : צריך להזכיר..

זוהר שביט: תכף נגיע אליו כי הסיפור שלו באמת סיפור מלא חיים שנורא עצוב גם.

רון נשיאל : סיפור חייו הקצרים.

זוהר שביט: אבל אני חושבת, באמת, המחרוזת הוא סיפור שכל

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

כך כובש, כי הוא נותן ביטוי להשקפה שחיים רק פעם אחת לטוב ולרע. אסור לבזבז את החיים, זה המסר העיקרי שלו. והבורגנות בעיקר מרבה לבזבז את החיים שלה על שטויות שבעברית טובה היינו קוראים לה פולניות, וככה הם עוברים לה מתחת ליד בלי שתמצה אותם. אז מופסן דווקא ידע היטב למצות את החיים, יותר מדי טוב כי הוא נולד ברואן, הוא גדל בנורמנדי, הוא הכיר את גוסטב פלובר שממש אימץ אותו והכניס אותו לחוג הסופרים שביקר בביתו וככה הוא הכיר את גדולי הסופרים כמו אמיל זולה ואלפונס דודה ואפילו טורגנייב. אבל מופסן היה הולל לא קטן, במידה רבה היה נטול עכבות. בגיל צעיר יחסית, בגיל 27 הוא כבר חלה בעגבת. עגבת כזאת עצרה את ההופעה המטאורית שלו בשמי הספרות הצרפתית וספרות העולמית, הוא נפטר יחסית בגיל צעיר.

רון נשיאל : 43 בסך הכל.

זוהר שביט: כן כן, 43 וגם אחרי שבדרך הוא לקה בשטיון, וניסה להתאבד. בקיצור הוא דווקא כנראה ידע לקחת מהחיים יותר מדי. לא ידע לעצור.

רון נשיאל : זהו. הוא הותיר הרבה יצירות, המון סיפורים. מה הפך אותו לאבי הסיפור הקצר המודרני, מי שהשפיע על או הנרי צ'וב, או המינגווי ורבים אחרים.

זוהר שביט: הכישרון הגדול. תראה, מה שמאפיין את הסיפור

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

המופסני שהוא לא גולש לסנסציוניות זולה. אבל החומרים של הסיפור שלו ממש מזמינים את זה, והם גם מלא צבעוניות וחריפות בצד ביקורת חברתית נוקבת. אני חושבת שהשילוב הזה בין ביקורת חברתית נוקבת לבין היכולת שלו לצייר בצבעים מאד ברורים את החברה שהוא מתאר הפכו אותו לסופר כל כך נחשב, מפני שהוא גם ידע לעשות את זה בתמציתיות. רון נשיאל : זהו. סגנון מאד ישיר, לא מצועצע. בלי להכביר מילים.

זהה שביט: בדיוק. הוא ממש מאד אני חושבת, אני לא יודעת איך הוא עבד אבל אין ספק שהוא ידע לצמצם. אני חושבת שהוא גם היה אמן של למחוק, על מה לוותר. עכשיו, אם ניקח לדוגמא את הסיפור הראשון שהוא פרסם שגם הקנה לו את שמו ויש כאלה שחושבים שהיה הסיפור הכי טוב שלו - כדור שומן. הוא מתאר שם לכאורה סצינה מאד פשוטה - קבוצה של אריסטוקרטים ובורגנים צרפתיים מקבלים היתר מהשלטונות הפרוסים. אנחנו בזמן מלחמת צרפת פרוסיה, לעזוב את העיר רואן, שהיא תחת השלטון הפרוסי, לנמל .. שנמצא תחת השלטון הצרפתי. אז מה הוא עושה? הוא בונה בכרכרה הזו שהם נוסעים הוא בונה מעין מיקרו קוסמוס של החברה הצרפתית שבה יושבים אנשים מהאריסטוקרטיה והבורגנות וגם נזירות, כדי שלא יהיה משעמם גם איזה דמוקרט נלהב, לכאורה, אויב הבורגנות

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

ואריסטוקרטיה, אבל הוא תוקע בתוכם את הדובדבן שבקצפת את הזולה המקומית שבגלל מראיה היא גם זוכה לכינוי..
רון נשיאל : הלא מחמיא.
זוהר שביט: כדור שומן. לא, זה מחמיא מאד אז. הוא מציג אותה, את כל החבורה הזאת בצורה כמעט קריקטורית , בעיקר את הצביעות של הבורגות המאורגנת, כי מה קורה שם, החברים האחרים למסע כל כך היו דחוקים בזמן שהם שכחו לקחת איתם אוכל לנסיעה שמתמשכת כמה שעות טובות. הם צופים בכדור השומן הזה, שכל הזמן הם מסתייגים ונרתעים ממנה וכאילו לא מוכנים בכלל להתייחס לקיומה. הם צופים בה , מגירים רוק שהיא אוכלת את כל המעדנים שהיא הביאה, ובסופו של דבר הם גם לא מתביישים לבקש שהיא תחלוק איתם. והיא בטוב ליבה מוכנה לחלוק איתם את המזון שלה. אז הם נעצרים על ידי הפרוסים. הקצין הפרוסי התאהב בכדור שומן, הוא רוצה להנות מחסדיה. הגב' הפטריוטית, אנחנו באמצע המלחמה לא מוכנה להעניק לו מחסדיה. אז בהתחלה כל החבורה מאד מגבה אותה, מאד מתפעלת מהפטריוטיות שלה. לאט לאט היא מבינה שהיא נתקעה במקום הזה ולא תגיע .. בחיים. אז הם מתחילים לדחוק בה שתעניק לו מחסדיה, כי בעצם הם מתחסדים : 'מה זה משנה, היא במילא עושה את זה כל הזמן. ומה פתאום שזונה כזאת תהיה כל כך פטריוטית'. וכל הסיפור הוא מאד, הוא נורא,

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

הוא כאילו מאד מצחיק אבל הוא בעצם נורא עצוב כי בסופו של דבר היא נכנעת להם, כי לה אסור להיות פטריוטית בעוד שלכל החבורה הצבועה והמתחסדת הזאת מותר להמשיך לגלות את הגילויים הפטריוטים שלו. עכשיו אני רוצה לומר עוד דבר אחד, גי דה מוספן, שהיה ציני אבל אני חושבת שזה לא נכון, הוא ידע לתת מקום של כבוד בסיפורים שלו לזונות ולפשוטי העם. אני חושבת שמה שמכונה הציניות שלו לא היה אלא השוואה לרגישות הגדולה שלו. בכל סיפור יש אמנם סרקזם וחוסר תקווה שמכוונים לאיוולת שבעולם, אבל לא הרבה מתחת לפני השטח ניתן למצוא חתירה מתמדת לצדק, ולרצון לנצחונם של הקטנים והחלשים. רון נשיאל : 'יופי שאין לו תכלית' מאת גיד דה מופסן. זוהר שביט תודה רבה ושבת שלום. זוהר שביט: שבת שלום.